

สื่อสารเรื่องการสอบ

การพัฒนาโปรแกรมการประเมิน จริยธรรม ธรรมาภิบาล ข้าราชการไทย

หมวดดี บรรเทา

จากการประกาศเจตนารมณ์ของคณะรัฐมนตรีต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2549 ซึ่งมีสาระให้เร่งฟื้นฟูระบบคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในการบริหารราชการแผ่นดิน นำไปสู่การกำหนดวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาลและการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจ ศรัทธาและไว้วางใจในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงตัวข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในทุกระดับ โดยแนวทางหรือองค์ประกอบแห่งความสำเร็จประการหนึ่งในการขับเคลื่อนวาระแห่งชาตินี้ก็คือ การพัฒนาระบบคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลซึ่งเป็นระบบย่อยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงสอดคล้องกัน ได้แก่การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรมและค่านิยม การฝึกอบรม สร้างทักษะและพัฒนาข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในรูปแบบต่าง ๆ การจัดให้มีการให้คำปรึกษาแนะนำและการจัดการความรู้ที่เกี่ยวข้อง การปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคล การผลักดันให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม/จรรยาบรรณ ตลอดจนการวางระบบการบริหารจริยธรรมการวัดผลและการตรวจสอบ

การกำหนดให้ต้องมีการปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคลให้เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม และการวัดผลและตรวจสอบด้านจริยธรรม เป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ในการดำเนินการสร้างกระบวนการเรียนรู้ในระดับองค์กรและระดับบุคคลด้านคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในภาคราชการนี้ ส่งผลโดยตรงต่อการดำเนินงานของสำนักงาน ก.พ. ในฐานะองค์กรกลางด้านการบริหารงานบุคคลภาครัฐ ที่ต้องนำการบริหารงานบุคคลมาเป็นเครื่องมือหนึ่งในการเสริมสร้าง คุณธรรม และจริยธรรมในองค์กร โดยการเชื่อมโยงเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมไว้ในกระบวนการคัดเลือกบุคลากร การเลื่อนตำแหน่ง การพัฒนาบุคลากรและการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อนำไปสู่การบริหารราชการแบบมืออาชีพ ซึ่งในส่วนของการคัดเลือกข้าราชการ และการแต่งตั้งบุคคลเข้าสู่การดำรงตำแหน่งผู้บริหารในระดับต่าง ๆ ขององค์กรภาคราชการ สำนักงาน ก.พ. ได้พัฒนาเครื่องมือในการประเมินด้านจริยธรรม มาอย่างต่อเนื่อง และนำมาใช้ในการประเมินเพื่อทดสอบคุณธรรม จริยธรรมของข้าราชการในระดับต่าง ๆ อย่างจริงจัง พร้อมทั้งให้บริการด้านเครื่องมือในการประเมินคุณธรรมและจริยธรรมแก่ส่วนราชการต่าง ๆ มาเป็นเวลาหลายปีแล้ว สำหรับการวัดผลและการตรวจสอบด้านจริยธรรม ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมอีกประการหนึ่งนั้น สำนักงาน ก.พ. ก็ได้นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานขององค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับวาระแห่งชาติ ด้วยการพัฒนาแบบประเมินผลจริยธรรมด้วยตนเองของข้าราชการขึ้น เพื่อส่งเสริมให้ข้าราชการสามารถทบทวน ตรวจสอบ และตระหนักถึงคุณธรรม จริยธรรมที่ตนเองได้ปฏิบัติว่าเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎระเบียบจริยธรรม หรือไม่ โดยสามารถประเมินตนเองทั้งในด้านที่เป็นพฤติกรรมเชิงบวกและเชิงลบ ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขตนเองให้ดำรงตนเองอยู่ในความถูกต้องดีงาม

แม้การดำเนินการต่าง ๆ ในเรื่องการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมข้าราชการ ของสำนักงาน ก.พ. จะได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องก่อนที่จะมีการประกาศประเด็นดังกล่าวเป็นวาระแห่งชาติและแนวทางในการดำเนินการต่าง ๆ ก็สอดคล้องกับวาระแห่งชาติเป็นอย่างดีอยู่แล้วนั้น สำนักงาน ก.พ. ก็มีได้หยุดนิ่งแต่ได้พัฒนาให้แนวคิดดังกล่าวมีความเป็นรูปธรรม เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากยิ่งขึ้น และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ด้วยการดำเนิน

โครงการพัฒนานวัตกรรมการสรรหาและเลือกสรร : การสรรหาและเลือกสรรบุคคลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Recruitment) ในปีงบประมาณ 2550 ซึ่งนำระบบอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาช่วยในการจัดการข้อมูลต่าง ๆ ในการประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยจัดทำโปรแกรมการประเมินด้านคุณธรรมและจริยธรรมขึ้นสองโปรแกรม คือ โปรแกรมการประเมินด้านคุณธรรมและจริยธรรมด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ในห้องสอบระบบ LAN ทั้งนี้ก็เพื่อพัฒนาให้การประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม ในกระบวนการคัดเลือกข้าราชการ และการแต่งตั้งบุคคลเข้าสู่การดำรงตำแหน่งผู้บริหารในระดับต่าง ๆ ขององค์การภาคราชการเป็นไปได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น ที่สำคัญก็เพื่อตอบสนองความต้องการของส่วนราชการต่าง ๆ ให้ได้มากยิ่งขึ้นนั่นเอง ส่วนอีกโปรแกรมก็คือโปรแกรมการประเมินตนเอง (Self Assessment) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม แบบออนไลน์ ทั้งนี้ก็เพื่อให้ข้าราชการหรืออาจจะ เป็นบุคคลทั่วไปที่สนใจเข้ามาใช้บริการในการทบทวน ตรวจสอบระดับความมีคุณธรรมและจริยธรรมของตนเองและ ด้วยตนเองได้อย่างสะดวกมากขึ้น และหน่วยงานเองก็สามารถนำโปรแกรมห้ดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนางานพัฒนา บุคลากรของตนเองได้ต่อไปอีกด้วย

ในส่วนของรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้งานต่าง ๆ จะเป็นอย่างไรนั้น คงต้องรอกันอีกซักนิดเพราะในขณะนี้ โปรแกรมการประเมินด้านคุณธรรมและจริยธรรมทั้งสองโปรแกรมห้ดังกล่าว กำลังอยู่ในช่วงของการพัฒนา คาดว่าจะแล้วเสร็จและสามารถนำมาทดลองใช้ได้ในช่วงปีงบประมาณถัดไป หากมีความคืบหน้าที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ ต่อผู้อ่าน รับรองว่าจะไม่พลาดที่จะนำมาเสนอให้ได้ทราบกันอย่างแน่นอน
